

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus: kehtiv kriminaalmenetluse kord ei riku Riigikogu liikme puutumatus

Riigikohus: kehtiv kriminaalmenetluse kord ei riku Riigikogu liikme puutumatus

17. veebruar 2014

Riigikohus ei rahuldanud tänase otsusega õiguskantsleri taotlust ja leidis, et kriminaalmenetluse seadustiku sätted (KrMS § 377 lõiked 1, 3, 5, 6), mis annavad Riigikogu liikme suhtes tehtavate menetlustoimingute poliitilise erapooletuse kontrollimise õiguskantsleri ainupädevusse, on põhiseadusega kooskõlas.

Riigikohus leidis, et põhiseaduse järgi on õiguskantsleri ettepanekut ja Riigikogu koosseisu enamuse nõusolekut vaja üksnes Riigikogu liikmele süüdistusakti koostamisel või temaga kokkuleppemenetluses kokkuleppe sõlmimiseks. Juhul kui isikust saab Riigikogu liige pärast süüdistuse esitamist, on õiguskantsleri ja Riigikogu heakskiit vajalik kriminaalmenetluse jätkamiseks.

Põhiseadus ei eelda Riigikogu nõusolekut ülejäänud kriminaalmenetluse toimingute, aga ka muude riikliku sunni abinõude kohaldamiseks Riigikogu liikmete suhtes. Parlamendi liikmete suhtes sunnivahendite kohaldamiseks ja garantiide kehtestamiseks jätab põhiseadus seadusandjale avara otsustamisruumi.

„Puutumatus kord peab kriitilises situatsioonis tagama kuritarvituste ärahoidmise. Siiski ei tohi seadusandja Riigikogu liikme puutumatus kehtestada sedavõrd kitsa või ebatõhusana, et see moonutaks puutumatus olemust. Samas ei võimalda õigusriigi põhimõtted ja -õigused muuta Riigikogu liikmeid puutumatus abil karistamatuteks või anda neile õigusi, mis kahjustavad ebalproportsionaalselt avalikku korda või teiste isikute õigusi ja huve,“ märkis kolleegium otsuses.

Riigikohus leidis, et praeguses seaduses õiguskantslerile antud pädevus otsustada Riigikogu liikme suhtes kriminaalmenetlustoimingu tegemiseks loa andmine ei moonuta õiguskantsleri põhiseaduslikku pädevust ja on seega põhiseadusega kooskõlas.

Samuti asus kohtukolleegium seisukohale, et põhiseadusest ei tulene seadusandjale kohustust näha ette erikord kõigiks Riigikogu liikmega seotud läbiotsimisteks. Samas poleks aga põhiseadusega vastuolus, kui vähemalt teatud läbiotsimisteks Riigikogu liikmega seotud paikades oleks sõltumatu eelkontroll ette nähtud.

OTSUS 3-4-1-54-13 [1]

Lugupidamisega,

Merje Talvik
Kommunikatsiooniosakonna juhataja

Riigikohus

Tel. 7309042; 5333 9846

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-kehtiv-kriminaalmenetluse-kord-ei-riku-riigikogu-liikme-puutumatust#comment-0>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/?id=11&tekst=222569883>